

KONFERENSIYALAR.COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**XV RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

AVGUST, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
XV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 15-son (13-avgust, 2026-yil).– 103 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 10-avgust

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi XV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

YAPON OLIMA AYOLLARINING TA'LIM SIFATINI BAHOLASH TAJRIBASIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI

Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna

KIUT Namangan filiali Pedagogika va Psixologiya kafedrasida dotsenti, Phd

Email: gullolajumanazarova503@gmail.com

Tel: 998 95 233 10 00

Annotatsiya. Mazkur tezisda Yaponiyadagi ayol pedagog-olimlar tomonidan rivojlantirilgan ta'lim sifatini baholashga oid ilmiy-amaliy yondashuvlarni O'zbekiston oliy ta'lim tizimi sharoitida qo'llash istiqbollari qiyosiy-pedagogik nuqtai nazardan tahlil qilingan. Tadqiqotda ta'lim sifatini faqat nazorat va yakuniy natijani qayd etish vositasi sifatida emas, balki o'quv natijalari, o'qitish jarayoni, pedagog kasbiy rivojlanishi, ichki sifat kafolati va institutsional refleksiyani o'zaro bog'laydigan integrativ mexanizm sifatida talqin qilishga ustuvorlik berildi. Ayaka Nodaning ichki va tashqi sifat kafolati, Yoshimi Okumuraning maktabni o'z-o'zini baholash, dars tadqiqoti va o'quv dasturini boshqarishni birlashtiruvchi yondashuvi, Kanae Nishiokaning autentik va performans baholash, Kanako Kusanagi hamda Kiyomi Akitaning "Lesson Study" orqali pedagogik refleksiya va hamkorlikdagi ekspertizani kuchaytirishga oid qarashlari konseptual jihatdan umumlashtirildi. Natijada O'zbekiston oliy ta'limi uchun "natija-jarayon-refleksiya-takomillashtirish" sikliga asoslangan, formativ baholash, portfolio, rubrika, o'zaro dars kuzatuv, talaba fikri va ichki sifat monitoringini uyg'unlashtiruvchi adaptiv mexanizm taklif etildi. Ushbu yondashuvni tatbiq etish baholashning shaffofligi, akademik mas'uliyat, pedagogik qarorlarni dalilga tayangan holda qabul qilish va ta'lim sifatini uzluksiz takomillashtirish madaniyatini rivojlantirishga xizmat qilishi asoslandi.

Kalit so'zlar: ta'lim sifati, baholash, Yaponiya, ayol pedagog-olimlar, ichki sifat kafolati, tashqi sifat kafolati, Lesson Study, performans baholash, portfolio, rubrika, formativ baholash, pedagogik refleksiya, adaptatsiya.

PROSPECTS OF USING THE EXPERIENCE OF JAPANESE WOMEN SCIENTISTS IN ASSESSING THE QUALITY OF EDUCATION

Jumanazarova Gullola Yoqubzhanovna

Associate Professor of the Department of Pedagogy and Psychology,

Namangan Branch of KIUT, Phd

Annotation. This thesis analyzes the prospects for applying scientific and practical approaches to assessing the quality of education developed by female pedagogues-scientists in Japan in the conditions of the higher education system of Uzbekistan from a comparative and pedagogical perspective. The study prioritizes the interpretation of the quality of education not only as a means of control and recording the final result, but also as an integrative mechanism that connects learning outcomes, the teaching process, teacher professional development, internal quality assurance and institutional reflection. Ayaka Noda's internal and external quality assurance, Yoshimi Okumura's approach to integrating school self-evaluation, lesson research, and curriculum management, Kanae Nishioka's authentic and performance assessment, and Kanako Kusanagi and Kiyomi Akita's views on strengthening pedagogical reflection and collaborative expertise through Lesson Study were conceptually summarized. As a result, an adaptive mechanism for higher education in Uzbekistan based on the "result-process-reflection-improvement" cycle, combining formative assessment, portfolio, rubric, peer observation, student feedback, and internal quality monitoring, was proposed. It was argued that the implementation of this approach serves to develop a culture of transparency of assessment, academic accountability, evidence-based pedagogical decision-making, and continuous improvement of the quality of education.

Keywords: quality of education, assessment, Japan, female teacher-scientists, internal quality assurance, external quality assurance, Lesson Study, performance assessment, portfolio, rubric, formative assessment, pedagogical reflection, adaptation.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ymdif-y2026v2i15/n16>

KIRISH

Zamonaviy oliy ta'limda "sifat" tushunchasi faqat o'quv rejalarining meyoriy talablarga muvofiqligi yoki talabalarning yakuniy nazoratda olgan ballari bilan cheklanmaydi. U o'quv natijalarining mazmunan ahamiyatliligi, kompetensiyalarning real faoliyatda namoyon bo'lishi, pedagogik jarayonning inklyuziv va dalilga asoslangan tarzda tashkil etilishi, o'qituvchining kasbiy refleksiya, ta'lim muassasasining o'z faoliyatini tanqidiy baholay olishi va natijalar asosida o'zgarish kiritish qobiliyatini qamrab oladi. Shu ma'noda ta'lim sifatini baholash nazoratning ma'muriy protsedurasidan ko'ra kengroq bo'lib, ta'limni boshqarish, pedagogik diagnostika, akademik hisobdorlik va institutsional rivojlanishni birlashtiruvchi ko'p sathli tizim sifatida namoyon bo'ladi. Yaponiya tajribasi aynan shu kompleks tabiati bilan e'tiborli: bu tizimda standartlashtirilgan baholash, muassasa ichki monitoringi, o'z-o'zini baholash, o'quv natijalarini dalillar orqali asoslash va "Lesson Study" kabi hamkorlikdagi pedagogik tadqiqot amaliyoti o'zaro bog'liq holda rivojlangan [3; 4; 6]. Yaponiya ta'lim madaniyatida baholashning o'ziga xos jihati - natijani qayd etish bilan birga jarayonning qanday tashkil etilganini tushunishga intilishdir. Bu yondashuvda o'qituvchi faqat baholanuvchi subyekt emas, balki ta'lim sifati to'g'risidagi dalillarni to'plovchi, sharhlovchi va o'z amaliyotini takomillashtiruvchi tadqiqotchi sifatida ko'riladi. Kiyomi Akita ishtirokidagi tadqiqotlarda "Lesson Study" o'qituvchilarning hamkorlikda bilim yaratishi, dars jarayonini kuzatish va pedagogik qarorlarni kollektiv muhokama qilish orqali kasbiy bilimni rivojlantiruvchi insonshunoslikka yo'naltirilgan tadqiqot shakli sifatida talqin qilinadi [10]. Kanako Kusanagi esa mazkur amaliyotning tarixiy va sotsiomadaniy asoslarini ochib, uni tayyor shaklda eksport qilinadigan texnologiya emas, balki muayyan institutsional madaniyat, hamkorlik va o'qituvchi tashabbusi bilan yashaydigan dinamik tizim ekanini ta'kidlaydi [8]. Bu fikrlar xorijiy tajribani O'zbekistonda qo'llashda mexanik ko'chirish emas, balki funksional ekvivalentlar va milliy ta'lim muhitiga mos adaptatsiya mexanizmlarini ishlab chiqish zarurligini ko'rsatadi. Yapon olimlari ayollarining ta'lim sifatini baholashga qo'shgan hissasida uchta asosiy konseptual yo'nalishni ajratish mumkin. Birinchi yo'nalish - institutsional sifat kafolati. Ayaka Noda Yaponiya oliy ta'limida tashqi akkreditatsiya va ichki sifat kafolati o'rtasidagi munosabatlarni, ayniqsa o'quv natijalarini baholash dalillarining hisobdorlik, shaffoflik va takomillashtirish maqsadlariga qay darajada xizmat qilishini tahlil qiladi [3; 4]. Uning yondashuvi sifatni baholashni faqat "talabga moslik" bilan tenglashtirish xavfini ko'rsatib, baholash natijasi qaror qabul qilish va ta'limni yaxshilashga olib borishi lozimligini ilgari suradi. Ikkinchi yo'nalish - autentik va performans baholash. Kanae Nishioka kompetensiyani real yoki realga yaqin vazifalarda namoyon qilish, murakkab faoliyatni rubrika, chek-list va portfolio vositasida tahlil etish zarurligini asoslaydi [6; 7]. Uchinchi yo'nalish - maktab yoki ta'lim muassasasining o'z-o'zini baholashi, o'quv dasturi boshqaruvi va dars tadqiqotini yagona sifat sikliga birlashtirish. Yoshimi Okumura taklif qilgan "comprehensive quality care process" ta'lim sifatini o'quv maqsadi, dars amaliyoti, baholash dalillari va institutsional refleksiya birligida ko'rish imkonini beradi [5]. O'zbekiston oliy ta'limida kredit-modul tizimi, natijaga yo'naltirilgan o'quv dasturlari, ichki sifat kafolati bo'linmalari, talabalar fikrini o'rganish, fanlar kesimida baholash mezonlarini takomillashtirish va akademik shaffoflikni kuchaytirish jarayonlari sifatni baholashning yangi metodologiyasiga ehtiyojni oshirmoqda. Amalda esa ba'zan baholashning asosiy og'irligi ball qo'yish, nazorat shakllarini rasmiy o'tkazish yoki hisobot ko'rsatkichlarini shakllantirishga tushib qolishi mumkin. Bunday holatda baholash

ma'lumotlari o'qitish strategiyasini o'zgartirish, talabning qiyinchiliklarini erta aniqlash, kurs natijalarini qayta ko'rib chiqish yoki pedagogning kasbiy rivojlanish ehtiyojini belgilashga to'liq xizmat qilmaydi. Yaponiya tajribasining dolzarbligi shu nuqtada namoyon bo'ladi: unda formativ baholash, o'quv natijalarini autentik vazifalar orqali tekshirish, o'zaro dars kuzatuv, refleksiv muhokama va muassasa o'z-o'zini baholashi yagona takomillashtirish mantig'iga bog'lanadi. Mazkur tezisda "yapon olimlari ayollarining tajribasi" iborasi genderni mustaqil baholash mezonini sifatida emas, balki Yaponiya ta'lim tadqiqotlarida yuqori ta'sirga ega bo'lgan ayol olimlarning muayyan ilmiy konsepsiyalari va amaliy yondashuvlarini tahlil qilish doirasida qo'llaniladi. Bunday yondashuv ilmiy aniqlikni saqlaydi: maqsad ayol olimlari faoliyatini umumlashtirib ideallashtirish emas, balki ular ishlab chiqqan sifat kafolati, performans baholash, portfolio, "Lesson Study", o'z-o'zini baholash va dalilga asoslangan takomillashtirish mexanizmlarining O'zbekiston sharoitida qaysi jihatlari pedagogik qiymatga ega ekanini aniqlashdir. Shuningdek, mazkur tajribalarning Yaponiyaga xos institutsional va madaniy shartlarga bog'liq tomonlari ham hisobga olinadi. Tadqiqot muammosining muhim jihati "baholash" va "sifatni ta'minlash" o'rtasidagi farqni nazariy jihatdan to'g'ri belgilashdan iborat. Shuningdek, baholashning diagnostik, formativ va summativ vazifalarini bir-biridan ajratgan holda, ularni yagona sifat siklida bog'lash muhim: diagnostika boshlang'ich holatni ochsa, formativ baholash o'rganish jarayonini tartibga soladi, summativ baholash esa erishilgan natijani umumlashtiradi. Yapon tadqiqotlarida mazkur funksiyalar institutsional refleksiya bilan bog'langani sababli, baholash ma'lumoti keyingi o'quv dizayniga ta'sir qiladi. Baholash - ma'lumot to'plash, mezonlar asosida tahlil qilish va natija haqida xulosa chiqarish jarayoni bo'lsa, sifatni ta'minlash - shu ma'lumotlar asosida ta'lim jarayonini barqaror ravishda yaxshilashga qaratilgan boshqaruv, pedagogik va tashkiliy choralar tizimidir. Noda tadqiqotlarida ichki sifat kafolati va o'quv natijalarini baholash bir-biriga yaqin, biroq funksional jihatdan farqli jarayonlar sifatida ko'rsatilgan: baholash vosita bo'lishi, sifatni ta'minlash esa institutsional maqsadga aylanishi kerak [4]. Okumurada esa bu munosabat yanada integrativ tus olib, dars, o'quv dasturi va maktab baholashi o'zaro qaytar aloqa zanjirida birlashtiriladi [5]. Demak, sifatni baholashning samaradorligi uning keyingi pedagogik qarorlarga qanchalik ta'sir qilishi bilan belgilanadi.

Tezisning maqsadi - yapon olimlari ayollarining ta'lim sifatini baholashga oid ilmiy-pedagogik tajribalarini tizimlashtirish, ularning konseptual ustunlik va cheklolarini ochish hamda O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida qo'llash mumkin bo'lgan adaptiv mexanizmlarni asoslashdir. Ushbu maqsadga muvofiq ravishda quyidagi vazifalar hal etiladi: Yaponiyadagi ichki va tashqi sifat kafolati, autentik va performans baholash, portfolio, "Lesson Study" va o'z-o'zini baholash yondashuvlarining nazariy mazmuni aniqlanadi; o'zbek pedagogikasida ta'lim sifati, hamkorlik va pedagogik diagnostikaga oid qarashlar bilan qiyosiy bog'liqliklar ochiladi; xorijiy modellarni mahalliy muhitga ko'chirishda institutsional, madaniy va metodik omillar hisobga olinadi; O'zbekiston oliy ta'limi uchun integrativ baholash sikli taklif etiladi. Tadqiqot gipotezasi shundan iboratki, yapon tajribasining samarali jihatlari normativ nusxa sifatida emas, balki "aniq o'quv natijasi - ko'p manbali dalil - refleksiv tahlil - pedagogik qaror - qayta baholash" zanjiriga moslashtirilsa, ta'lim sifatini baholashning formal nazoratdan rivojlantiruvchi mexanizmga aylanishiga sharoit yaratiladi. Mavzuning ilmiy ahamiyati Yaponiyada shakllangan baholash amaliyotlarini alohida instrumentlar to'plami emas, balki sifat madaniyatining o'zaro bog'langan komponentlari sifatida talqin etishda ifodalanadi.

Amaliy ahamiyat esa professor-o'qituvchilar uchun kurs natijalarini rubrika va portfolio orqali baholash, kafedra darajasida "Lesson Study" elementlarini joriy etish, talabalarning fikri va o'quv mahsullarini ichki monitoringga qo'shish, fan va dastur kesimida "baholash-tahlil-takomillashtirish" siklini tashkil etish bo'yicha mexanizmlarni asoslash bilan belgilanadi. Shu tariqa tezis Yaponiya ayol olimlari merosini kontekstual va tanqidiy o'zlashtirish orqali O'zbekiston oliy ta'limida sifatni baholashni insonga yo'naltirilgan, dalilga asoslangan va uzluksiz takomillashtirish tamoyillariga muvofiq rivojlantirish istiqbollarini ochib berishga qaratilgan. Bunda asosiy mezon xorijiy shaklning o'zi emas, balki uning talabalar o'rganishi haqida ishonchli ma'lumot berish va shu ma'lumotni sifatni yaxshilash qaroriga aylantirish qobiliyatidir.

Mavzuga doir milliy ilmiy adabiyotlarni tahlil qilishda Google Scholar bazasida profil va ishlari mavjud bo'lgan ikki o'zbek olimi - Rohat G'aybillayevna Safarova va Begzod Xodjayevning pedagogik qarashlari tadqiqotning milliy nazariy tayanchi sifatida tanlandi. Ta'kidlash lozimki, mazkur olimlar yapon ayol pedagog-olimlarining ta'lim sifatini baholash tajribasini bevosita maxsus obyekt sifatida o'rganmagan; shu bois ularning ishlari tezis mavzusining milliy pedagogikadagi funksional komponentlari - ta'lim sifati, pedagogik hamkorlik, didaktik jarayon, baholash va ta'limni takomillashtirish masalalarini sharhlash uchun qo'llanildi. R.G'. Safarovaning umumiy o'rta ta'lim strategiyasi, ta'lim mazmunining yangi modellari va pedagogik hamkorlikka bag'ishlangan ishlarida sifatni oshirish ta'lim mazmunini yangilash, subyektlar o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish va o'quv jarayonini shaxs rivojiga yo'naltirish bilan bog'liq tizimli jarayon sifatida namoyon bo'ladi [1]. Uning Google Scholar profilida pedagogik hamkorlik o'quv jarayoni sifatini oshirish vositasi sifatida talqin qilingan ishlar ham qayd etilgan bo'lib, bu yondashuv Yaponiyadagi "Lesson Study" amaliyoti bilan metodologik yaqinlikka ega: har ikki holatda ham sifat individual o'qituvchining yopiq faoliyati emas, balki hamkorlikda kuzatish, tahlil qilish va umumiy pedagogik xulosa chiqarish orqali yaratiladigan natija sifatida qaraladi. Safarova qarashlarining tezis mavzusi uchun muhim tomoni shundaki, u ta'lim sifatining mazmuniy va munosabatiy asoslarini ochib, baholashni faqat nazorat vositasiga aylantirmaslik uchun nazariy zamin beradi. B. Xodjayevning "Pedagogika nazariyasi va amaliyoti" hamda umumiy pedagogikaga oid tadqiqotlarida ta'lim jarayonining maqsad, mazmun, metod, vosita, nazorat va natija komponentlari yagona didaktik tizimda talqin qilinadi [2]. Xodjayevning Google Scholar profilida ushbu yo'nalishdagi asarlar sitatalanishi uning O'zbekiston pedagogikasidagi nazariy ta'sirini ko'rsatadi. Uning yondashuvi sifatni baholashda mezonlar o'quv maqsadlaridan kelib chiqishi, nazorat esa natija bilan birga jarayonni ham tahlil qilishi zarurligini anglashga yordam beradi. Bu jihat Kanae Nishiokaning performans baholash va rubrika asosida kompetensiyani murakkab, autentik vazifalarda tekshirish g'oyalari bilan uyg'unlashadi [6; 7]. Xodjayevdagi didaktik yaxlitlik tamoyili va Safarovadagi hamkorlik hamda mazmunni yangilash tamoyillari birgalikda qaralganda, yapon tajribasini O'zbekistonga adaptatsiya qilish uchun ikki muhim milliy shart namoyon bo'ladi: birinchidan, baholash instrumenti o'quv maqsadi va mazmuni bilan konstruktiv muvofiq bo'lishi; ikkinchidan, baholash natijalari pedagogik jamoaning kollektiv refleksiyasi va takomillashtirish qarorlariga aylanishi kerak. Shunday qilib, milliy olimlar ishlari Yaponiya tajribasini mexanik import qilish emas, balki uni O'zbekiston pedagogikasining didaktik yaxlitlik, shaxsga yo'naltirilganlik va pedagogik hamkorlik an'analari bilan uyg'unlashtirish zarurligini ko'rsatadi. Safarova va Xodjayev pozitsiyalarini qiyosiy talqin qilish yana bir muhim

xulosani beradi: sifatni baholash mezonlari tashqi standartdangina emas, ta'lim mazmunining ichki mantig'i va shaxs rivojlanish maqsadlaridan ham kelib chiqishi kerak. Shu nuqtai nazardan yapon autentik baholash vositalari milliy o'quv dasturlaridagi kompetensiyalar bilan xaritalanganda, ularning pedagogik ahamiyati ortib, baholash natijasi talabaning rivojlanish trayektoriyasini ko'rsatuvchi ma'lumotga aylanadi. Bu jarayon professor-o'qituvchining baholash savodxonligi, mezon tuzish kompetensiyasi va dalillarni interpretatsiya qilish madaniyatini ham rivojlantirishni talab qiladi. Bu qiyosiy nuqtai nazar tezida taklif etilayotgan adaptiv mexanizmning nazariy legitimligini ta'minlaydi. Shu bilan birga, ikki milliy olimning ishlari baholash jarayonida pedagogning professional pozitsiyasini markazga qo'yadi: mezon qanchalik mukammal bo'lmasin, uning mazmuniy interpretatsiyasi o'qituvchining didaktik tafakkuri va talabaning rivojlanish dinamikasini anglash qobiliyatiga bog'liq. Demak, yapon modellarini adaptatsiya qilishda texnik instrumentlar bilan bir qatorda, professor-o'qituvchilar uchun baholash dizayni, rubrika moderatsiyasi, formativ fikr-mulohaza va refleksiv tahlil bo'yicha kasbiy rivojlanish dasturlari ham zarur. Bu milliy va yapon tajribalarini birlashtiruvchi inson kapitali omilini kuchaytiradi.

XULOSA

Olib borilgan tahlil yapon olimlari ayollarining ta'lim sifatini baholashga oid tajribasi yagona, standartlashtirilgan modeldan iborat emasligini, aksincha, ichki va tashqi sifat kafolati, autentik baholash, portfolio, rubrika, "Lesson Study", o'quv dasturini boshqarish va o'z-o'zini baholash kabi o'zaro bog'liq yondashuvlar majmuasini tashkil etishini ko'rsatdi. Ayaka Noda tadqiqotlarida sifat kafolatining o'quv natijalariga tayangan, shaffof va hisobdor bo'lishi zarurligi asoslansa, Yoshimi Okumura ta'lim sifatini dars, o'quv dasturi va muassasa refleksiyasi bilan bog'langan uzluksiz takomillashtirish jarayoni sifatida yoritadi. Kanae Nishioka kompetensiyani autentik va performans vazifalar orqali baholash, rubrika hamda portfolidan foydalanish orqali "ball"ni mazmunli pedagogik dalilga aylantirish imkonini ko'rsatadi. Kanako Kusanagi, Kiyomi Akita va Naoko Matsuda ishlari esa "Lesson Study"ni o'qituvchilarning hamkorlikdagi kasbiy tadqiqoti va refleksiyasi sifatida talqin qilib, ta'lim sifatini oshirishda kollektiv bilim yaratishning ahamiyatini ochib beradi. O'zbekiston oliy ta'lim tizimi uchun ushbu tajribadan foydalanishning eng maqbul yo'li mexanik ko'chirish emas, balki milliy didaktik an'ana, mavjud sifat monitoringi institutlari va kredit-modul tizimi talablariga muvofiq adaptatsiya qilishdir. Tezida taklif etilgan "maqsad va natijani aniqlash - ko'p manbali baholash - kollektiv refleksiya - takomillashtirish chorasi - qayta monitoring" sikli shu adaptatsiyaning konseptual asosi sifatida qaraladi. Ushbu siklda talaba sathida formativ fikr-mulohaza va portfolio, fan sathida performans vazifa va rubrika, kafedra sathida "Lesson Study" va o'zaro ekspertiza, muassasa sathida esa ichki sifat kafolati va dastur monitoringi o'zaro bog'lanadi. Bunday tizim baholash natijasini ma'muriy hisobotdan pedagogik qarorga, nazoratdan esa rivojlantiruvchi qaytar aloqaga aylantiradi. Shu bilan birga, adaptatsiyaning muvaffaqiyati uchun bir qator shartlar zarur: baholash mezonlarining ochiq va o'quv natijalariga muvofiq bo'lishi; professor-o'qituvchilarning baholash savodxonligini oshirish; kafedrada tanqidiy, ammo jazolovchi bo'lmagan refleksiya muhitini shakllantirish; talabalarni baholash mezonlarini tushunish va o'z-o'zini baholash jarayoniga jalb etish; ichki sifat bo'linmalarining nazoratchi emas, metodik sherik sifatida faoliyat ko'rsatishi; yig'ilgan ma'lumotlar asosida amalga oshirilgan o'zgarishlarni keyingi siklda qayta tekshirish. Yakuniy xulosa sifatida aytish mumkinki, yapon ayol olimlarining ilmiy tajribasi O'zbekistonda ta'lim

sifatini baholashni “qancha ball oldi?” degan tor savoldan “qanday o'rgandi, qanday dalil bor va keyin nimani yaxshilaymiz?” degan rivojlantiruvchi savollar tizimiga o'tkazish uchun muhim metodologik resurs bo'la oladi. Bu esa ta'lim sifati madaniyatining barqaror, shaffof va insonga yo'naltirilgan shakllanishiga xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Safarova R.G., Musayev U., Musayev P., Yusupova F., Nurjanova R. O'zbekiston Respublikasida umumiy o'rta ta'lim strategiyasi muammolari, ta'lim mazmunining yangi modellari, ularni tatbiq etish yo'llari. – Toshkent, 2005.
2. Xodjayev B.X. Pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Sharq, 2020.
3. Noda A. The role of external quality assurance for student learning outcomes in Japan: evaluation of evidence between bureaucracy and peer reviews // Quality in Higher Education. – 2022. – Vol. 28, No. 2. – P. 205–220. – DOI: 10.1080/13538322.2021.1986252.
4. Noda A., Kim S., Hou A.Y.C., Lu I.J.G., Chou H.C. The relationships between internal quality assurance and learning outcome assessments: challenges confronting universities in Japan and Taiwan // Quality in Higher Education. – 2021. – Vol. 27, No. 1. – P. 59–76. – DOI: 10.1080/13538322.2020.1838406.
5. Okumura Y. Educational Evaluation and Improvement in Japan: Linking Lesson Study, Curriculum Management and School Evaluation. – Cham: Springer, 2023. – XI, 134 p. – DOI: 10.1007/978-3-031-33091-9.
6. Tanaka K., Nishioka K., Ishii T. Curriculum, Instruction and Assessment in Japan: Beyond Lesson Study. – London; New York: Routledge, 2017. – 162 p.
7. Nishioka K. Performance Assessment to Develop Practical Competence // Medical Education (Japan). – 2022. – Vol. 53, No. 3. – P. 249–254. – DOI: 10.11307/mededjapan.53.3_249.
8. Kusanagi K.N. Historical Development of Lesson Study in Japan // Oxford Research Encyclopedia of Education. – Oxford: Oxford University Press, 2021. – DOI: 10.1093/acrefore/9780190264093.013.1216.
9. Matsuda N., Watanabe T. Immersing in Lesson Study in Japan: International Educators Learning Through Cross-Cultural Observation // Education Sciences. – 2026. – Vol. 16, No. 2. – Art. 260. – DOI: 10.3390/educsci16020260.
10. Ergashbaev, S. (2025). O 'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirish. Объединяя студентов: международные исследования и сотрудничество между дисциплинами, 1(1), 314–316.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

XV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2026-yil, avgust

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
XIV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 15-son (13-avgust, 2026-yil). – 103 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 10-avgust.

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.